

УДК 002.2:502]:78

ВПЛИВ ГРАФІЧНОЇ СТИЛІСТИКИ НА СПРИЙНЯТТЯ ІНФОРМАЦІЇ В АРТБУКАХ ПРО ПРИРОДУ

БОРИСОВА О. В., ГОРДІЄНКО Б. В., ТАРАЩУК Я. О.

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, м. Київ

Науковий керівник: БРОВЧЕНКО А. І. к. п. н., доцент

The theses present the authors' opinions about the importance of visualization and stylization of verbal text in art books about nature. They provide a definition of the term "visual text". The authors note that readers increasingly draw their attention to books that differ from mass book production in structural and stylistic uniqueness. It is noted that this kind of publication gives artists and designers the opportunity to go beyond the traditional book systems of projective thinking, constructive solutions, as well as to use various technologies for working with content elements. Of particular interest are art books that reveal the richness of nature. In such products, the originally developed graphic style can improve the perception of information about nature. Thanks to the possibility of using a variety of graphic stylistic tools when creating an artbook, the author gets additional opportunities to highlight the most important elements in terms of communication, which contribute to strengthening the impact on the consumer. At the same time, the age and cultural context should be taken into account.

Ключові слова: артбук, природа, графічна стилістика, дизайн, видання.

Вступ. Графічна стилістика відіграє важливу роль у сприйнятті інформації. Хоч у сучасному медійному середовищі текстова передача інформації втрачає своє домінування перед візуальною, але вона все ж зостається важливим елементом сучасної книжкової продукції коли написанню тексту надається вагомого значення через його візуалізацію і стилізацію. Під візуальним текстом розуміємо графічне виконання словесного тексту, що включає графічний поділ тексту, використання різних гарнітур шрифту, наочний матеріал ілюстративного характеру тощо [1].

Результати. Сучасні читачі все більше привертають свою увагу до книг, які відрізняються від масової книжкової продукції структурною унікальністю. Такі книги прийнято називати артбуками. До них належать найрізноманітніші видання, які мають хоч якісь відмінності від канонічних зразків. Теоретики і практики ще не дійшли до спільної думки щодо визначення поняття «артбук» («арт-книга», «книга артистична»). Ми розглядаємо це поняттям, як всю сукупність книжкових видань, які за сутнісними параметрами не відповідають жодній позиції в стандартизованій типологічній системі, оскільки вони більше є результатом розкритої творчої думки, ніж технологічної дисциплінованості. Базовими їх домінантами можуть бути нетрадиційні матеріали, незвична форма матеріальної конструкції («індустріальна не технологічність»), надоригінальні художні й дизайнерські рішення [2].

Такого роду видання дають можливість митцям і дизайнерам виходити за межі звичних для традиційної (типологічно внормованої) книги систем проєктивного мислення, конструктивних рішень, а також використовувати різноманітні технологічні роботи з елементами контенту [2].

Особливий інтерес викликають артбуки, які розкривають багатство природи. В такому виданні графічна стилістика може покращити сприйняття інформації людиною. Артбуки про природу є досить популярними серед читачів будь-якого віку. Вони надають можливість не лише пізнати різноманіття природи, а й насолодитися мистецьким підходом до створення самого дизайнерського об'єкту та незвичайністю графічної стилістики. Традиційна інформаційно-змістова функція тексту нині дедалі частіше заміщується на образно-естетичний код, до дешифрування якого залучаються парадигма символів та почуттів. Виходить своєрідний контекст, у якому процес прочитання, ламаючи звичний канон, перетворюється на осмислення/осягнення [3].

Завдяки використанню різноманітних графічних стилістичних засобів автор отримує додаткові можливості виокремлювати найважливіші у комунікативному плані елементи, що сприяє посиленню впливу на адресата, який залежить не тільки від змісту, але й форми та

організації тексту [1]. Створення певних стилістичних акцентів сприяє активізації читацької спостережливості, залучає реципієнта до невидимої комунікації з автором навіть за умови відсутності тексту як такого[3].

При створенні артбуку різна графічна стилістика може по різному впливати на рівень емоційного навантаження та зацікавленість читача, в залежності від його віку. Так, дорослі можуть цікавитися артбуками з більш абстрактною чи мінімалістичною графічною стилістикою, яка може створювати атмосферу спокою та зосередженості. Використання яскравих, насичених кольорів та енергійні, динамічні лінії можуть привернути увагу дітей та збудити їхні інтереси до вивчення інформації про тварин. Не менш важливою є можливість графічного стилю створювати емоційні зв'язки з читачем. Крім того емоційний вплив на споживача справляє стилістика, де м'які, ніжні лінії та пастельні відтінки можуть передати почуття тепла та любові, що особливо актуально в артбуках для дітей. З іншого боку, більш експресивні або динамічні стилі можуть викликати відповідні емоційні реакції у читачів. Округлі форми можуть викликати позитивні асоціації, тоді як гострі лінії можуть викликати більш агресивні або небезпечні асоціації. Вибір шрифту і його розмір може вплинути на легкість читання тексту і, отже, на сприйняття інформації. Читабельний шрифт може зробити текст більш привабливим і зробити інформацію більш доступною для читача. Оскільки артбук дає можливість залучити до комунікації увесь простір доступних мистецтву мов – від пластичних мов до мови музики, жестів, азбуки Морзе, системи Брайля тощо, то в ньому потрібно створювати графічну стилістику яка має гармонічно поєднуватися з його формою матеріалами, композиційними рішеннями, а врешті з самим «духом», який несе це видання[3].

При створенні графічної стилістики артбуку потрібно враховувати її культурний контекст. Графічна стилістика може бути сильно урізноманітненою залежно від культурних особливостей. Наприклад, у японських артбуках можна зустріти стилізовані малюнки тварин, що ґрунтуються на традиціях японського мистецтва, такого як укійо-е або сумі-е. Це може вплинути на сприйняття світу природи у японському контексті та відповідно на спосіб сприйняття інформації про нього.

Висновки. Графічна стилістика може мати значний вплив на сприйняття інформації в артбуках, коли вона перетворює інформацію на образно-естетичний код, до дешифрування якого залучаються парадигма символів та почуттів. В цьому процесі отримання інформації проходить через ламання звичних канонів, перетворюючись на осмислення. Кожна деталь: від типу шрифту до типу паперу, від кольорів до форм, від історично-культурних впливів до нових і небачених дизайнів – окремий шанс донести ідею та занурити читача у світ стилю автора.

Список використаних джерел:

1. Бідун А. В. Типологічна специфіка артбуку як особливого виду книжкового контенту. 2019. URL: <https://seanewdim.com/wp-content/uploads/2021/04/The-Typological-Features-of-Art-Book-as-a-Special-Type-of-Book-Content-A.-V.-Bidun.pdf>
2. Микитюк І. М. Графічні засоби як носії прагматичного значення у тексті. 2014. URL: https://www.rusnauka.com/SND/Philologia/7_mikitjuk.doc.htm (дата звернення: 02.04.2024).
3. Римар Н. Ю. «Від читання до споглядання»: креативні видання сучасності.2021.URL: https://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/7619/1/vid_chytannia.pdf.